

Dansk Sprognævn

(PJ)

Personale

Der er 5 faste videnskabelige medarbejdere, inkl. direktøren, 2 ph.d.-studerende og 4 projektansatte. Herudover 2 halve kontorassistenter og studentermedhjælp svarende til 1 årsværk. Instituttet repræsenterer i nævnets forskningsudvalg: 1.09.2006 valgtes *Jørgen Schack* som afløser for Pia Jarvad.

En arbejdsgruppe bestående af næstformand Dorthe Duncker, medarbejderrepræsentant Ole Ravnholt og direktør Sabine Kirchmeier-Andersen har udarbejdet forslag til en ny struktur for nævnet og for repræsentantskabets fremtidige sammensætning. Der har været løbende dialog med ministeriet om forslagene, og det forventes at ændringerne falder på plads i løbet af 2007.

Møder om sprog

29. september 2006 blev der holdt et repræsentantskabsmøde med temaet *Sprogrøgtens grænser*. Prof. Mats Thelander, Uppsala Universitet, holdt et foredrag om *Språkvårdens grænser och utveckling i ett svenskt perspektiv*, og Sabine Kirchmeier-Andersen gav en status på nævnets arbejde og fortalte om fremtidens udfordringer og planer.

Det nordiske sprog møde med temaet "Sproget i medierne" fandt sted den 29.8.-2.9.2006 på Island og i den forbindelse blev der afholdt et nordisk netværksmøde for sprognævnene.

Den nordiske konference om klart sprog især i den offentlige forvaltning: "Godt sprog er klart sprog" var arrangeret af Pia Jarvad og Ida Elisabeth Mørch og fandt sted den 15.-18.11.2006 på Gilleleje Feriecenter. Rapporten er færdig og udsendes i næste uge.

Dansk Sprognævn har endvidere samarbejdet med de andre nordiske sprognævn i forskningsprojektet *Moderne importør i Norden* og i projektet Nordisk sprogforståelse som nu er afsluttet.

Den Europæiske Samarbejdsorganisation for Nationale Sproginstitutioner (EFNIL)

Formanden, Niels Davidsen-Nielsen, og direktør Sabine Kirchmeier-Andersen, deltog i dagene 20.-21. november 2006 i EFNIL's årsmøde og generalforsamling i Madrid. Medlemsorganisationerne er nationale institutioner hvis arbejdsområder er forskning, dokumentation og strategi/politik i forbindelse med de officielt anerkendte standardsprog inden for EU's medlemslande. Temaet på årsmødet var pluricentriske sprog, dvs. sprog som udvikler sig med udgangspunkt i flere nationale centre. På mødet blev Sabine Kirchmeier-Andersen indvalgt i EFNIL's bestyrelse.

Kontakter med andre institutioner m.v.

Nævnet deltager fortsat i Forskerskole ØST i Sprogvidenskab, som varetager forskeruddannelsen for alle sprogvidenskabelige institutioner i det storkøbenhavnske område. Flere af nævnets medarbejdere er engageret i faglige selskaber og institutioner mv.:

Oplysning og rådgivning

Instituttet har i 2006 besvaret 14.729 sproglige spørgsmål, hvilket er det største antal siden nævnets oprettelse i 1955. 2006 er det første hele år hvor svartjenesten ikke har taget imod skriftlige

spørgsmål uden telefonisk aftale. Ændringen må betegnes som en succes og blev i 2006 gjort permanent.

Medlemmer af arbejdsudvalget og ansatte i Sprognævnet har holdt foredrag og har medvirket i radio og tv med oplysning om nævnets virksomhed og om sprogproblemer i almindelighed. Nævnet har haft besøg af skoleelever, studerende fra de højere læreanstalter og grupper af sproginteresserede; alle er blevet orienteret om nævnets virksomhed. Desuden har studerende og forskere konsulteret nævnet i forbindelse med formulering og udarbejdelse af opgaver, specialer, eksamens- og forskningsprojekter og har fået vejledning af nævnets ansatte.

Pia Jarvad og Jørgen Schack har tilrettelagt et sprogligt forløb for Folketingets Ombudsmands kontor. Embedets egne tekster har været udgangspunkt for gennemgangen, og undervisningen er foregået i flere omgange med afdelingschefer og sagsbehandlere. Der er udarbejdet en håndbog i sproget ved embedet: *Sprogspættebogen. Håndbog i klarsprog for ansatte ved Folketingets Ombudsmand*. Ca. 100 sider. Den udkommer i efteråret 2007.

Hjemmesiden

Antallet af besøg i gennemsnit pr. dag på Sprognævnets hjemmeside var ca. 2.300 i 2004, ca. 2.800 i 2005 og ca. 3710 i 2006. Det er især netudgaven af Retskrivningsordbogen der bliver besøgt, ca. 60.000 hit om ugen. Hjemmesiden har været evalueret to gange i 2006. Dels i forbindelse med forberedelserne til portalen "sproget.dk", dels ved deltagelse i "Bedst på nettet", hvor siden fik tildelt 2 netkroner. Den 4.7. gik den første faste af nyordsprojektet i luften med muligheden for at brugeren kan indtaste nye ord og vendinger til brug for nyordsarbejdet. Det blev en mediebegivenhed i agurketiden og efter omkring 500 nye ord af tvivlsom karakter om dagen de første dage, har det stabiliseret sig til 5-10 om dagen og de er ord af lidt bedre kvalitet.

Sprogportalen sproget.dk

Arbejdet med sprogportalen begyndte i 2005 som et samarbejde mellem Sprognævnet og Det Danske Sprog- og Litteraturselskab (DSL) med en særlig bevilling til styrkelse af det danske sprog. Portalen lanceres 26.9.2007 hvor kulturministeren klipper snoren over. Efter lanceringen vil der blive arbejdet på at videreudvikle funktioner og indhold på sproget.dk.

Elektronisk svarbase

Antallet af skriftlige registrerede svar er nu ca. 10.000, og der er i efteråret 2006 udarbejdet et databaseformat som skal gøre det lettere at genfinde den ønskede information og automatisk publicere relevante svar på sprogportalen. I forbindelse med forhandlingerne om resultatkontrakten for 2007-2010 er der afsat midler til indskanning og indlæsning af tidligere afgivne skriftlige svar i systemet. Ca. 4000 svar er pt. indskannet.

Ekcerpering og Ordsamlingen

Ordsamlingen er i 2006 vokset med ca. 6600 indtastede excerperter. Væksten i antallet af sedler er lidt større, og samlingen rummer derfor nu omkring 960.000 sedler. Tilvæksten er stadig lavere end den tidligere har været, til dels på grund af resurseknaphed. De store tekstkorpuser der er tilgængelige på internettet, Korpus 90 og Korpus 2000, (www.dsl.dk) og InfoMedia (www.infomedia.dk), kompenserer dog i nogen grad for dette fald. Der arbejdes med at udvikle metoder til it-støttet ekcerpering.

Retskrivningsordbogen

I 2006 blev det besluttet at den nye retskrivningsordbog skal gøres mere brugervenlig ved at indføre ordidentifikationer og bøjningsoplysninger ved et større antal opslagsord, reducere antallet af paragrafhenviisninger og forenkle retskrivningsreglerne. Der vil desuden blive indført orddelingsangivelser på alfabetisk plads. Der er tale om en fuldstændig gennemgang af alle opslagsord, bl.a. med henblik på at tage sjældne og forældede ord ud af ordbogen, samtidig med at nye ord tilføjes. Projektbeskrivelse er færdig og den nye retskrivningsordbog forventes at udkomme 2011. Der er nedsat en redaktionsgruppe og en følgegruppe til at sikre fremdrift i projektet. En ny version af Retskrivningsordbogen på nettet blev taget i brug i 2007.

Sprognævnet har indkøbt et avanceret, xml-baseret system, iLEX, til redigering af ordbøger og andre sproglige resurser. Fremover skal alle nævnets sprogresurser, dvs. Retskrivningsordbogen, Nye ord i dansk, ordsamlingen og svarsamlingen, registreres og redigeres i dette system i et fælles format som gør det muligt løbende at trække relevante data ud og publicere dem på internettet. I efteråret 2006 har medarbejderne været på kursus i det nye system, og en del af de eksisterende samlinger er blevet gennemgået med henblik på konvertering til det nye format. Gennemgangen og konverteringen af Retskrivningsordbogen og Nye ord i dansk er afsluttet. Gennemgangen af svarsamlingen og ordsamlingen er påbegyndt og forventes afsluttet i 2009.

Forskningen

Ifølge sprognævnsløven skal Dansk Sprognævn "arbejde på videnskabeligt grundlag". Desuden er Dansk Sprognævn omfattet af lov om forskning ved arkiver, biblioteker, museer m.v., "hvor forskning er en væsentlig forudsætning for varetagelsen af institutionens hovedopgave". Sprognævnets forskning har altså det strategiske sigte at tilvejebringe, vedligeholde og forny det videnskabelige grundlag for at løse nævnets opgaver, og nævnet er især pålagt en forpligtelse til at "indsamle nye ord, ordforbindelser og ordanvendelser, herunder forkortelser".

Men det strategiske formål kan ikke indfris alene ved de bundne forskningsopgaver, for de retter sig først og fremmest imod at vedligeholde det etablerede grundlag. Men det danske sprogs udvikling kan og bør ses under mange forskellige synsvinkler der på forskellig vis bidrager til oplysnings- og normeringsvirksomheden. Det er nødvendigt at udvikle og forny det videnskabelige grundlag for Sprognævnets virksomhed. Derfor indgår Sprognævnet i samarbejde med andre forskningsinstitutioner om forskning og forskeruddannelse, og nævnets forskere og seniorforskere har ret og pligt til personlig forskning.

Rapport över den finska språkvårdsverksamheten på Forskningscentralen för de inhemska språken, 2006–2007

27.8.2007, Salli Kankaanpää

Avdelningsföreståndare

Föreståndare för språkvårdsavdelningen är sedan 1.2.2007 specialforskaren, fil.dr Salli Kankaanpää. Kankaanpää har varit tillförordnad avdelningsföreståndare från 1.6.2006.

Finska språknämnden

Tema för treårsperioden som började 1.6.2006: ”Det skrivna språkets variationer och gränser”. Nämnden gav 20.11.2006 en ny rekommendation för namntypen *Topelius-sali* (’Topelius-salen’, förleden, ett egennamn i nominativ, ska skiljas från efterleden med ett bindestreck, förr var rekommendationen sammanskrivning utan bindestreck). Våren 2007 godkände nämnden stavningen *internet* med litet i vid sidan av stavningen med stort I. Dessutom behandlade nämnden stavningen av namn med förleder i genitiv och gav en rekommendation till könsneutralt skrivande.

Sekreterare för nämnden är sedan 2007 Sari Maamies.

Tjänster

Telefonrådgivning ges sedan hösten 2006 på måndagar endast 9–11.30 (tisdag–fredag kl. 9–14 som tidigare).

Nya kurser: kurs för matredaktörer, kurs för att uttrycka statistiska uppgifter åskådligt.

Ny webbplats

Forskningscentralens nya webbplats lanserades i början av februari 2007. Webbplatsen utvecklas fortgående.

Seminarier och arbetsgrupper

26.9.2006 arrangerades seminariet *Vuosikymmen EU-suomea* (’10 år av EU-finska’), och en artikelsamling med samma namn publicerades.

Forskningscentralen och riksdagen arrangerade tillsammans klarspråksseminariet *Tekstejä syntyy – voiko niitä ymmärtää?* 28.2.2007

Forskningscentralen är sakkunnig i statsrådets projektgrupp för åtgärdsprogram för en bättre reglering, som grundades 2007.

Projekt och publikationer

Tidskriften *Kielikello*s temanummer om mat (1/2007) fick stor uppskattning. *Kielikello* har från början av 2007 ett redaktionsråd. Chefredaktör är från 1.8.2007 specialforskaren Sari Maamies.

Kielitoimiston sanakirja (’språkbyråns ordbok’) utkom i tryck 2006. För närvarande arbetar redaktionen med en ny version av den elektroniska ordboken, som ska utkomma vid årsskiftet.

Arbetet med Språkbyråns skrivregelbok påbörjades för ett år sedan, och ska utkomma i oktober 2007.

I slutet av februari 2007 påbörjades forsknings- och språkvårdsprojektet *Säädöstekstin muotoutuminen*, där vi undersöker processen för hur lagtext skapas samt lagtext som genre. Det är ett ettårigt pilotprojekt. Som material använder vi lagen om bostadsaktiebolag, som ska revideras, och de dokument som an knyter till revideringen.

Hösten 2007 inleds ett mångårigt projekt, som ska utmynna i en populärvetenskaplig publikation om det finska språkets morfologiska och syntaktiska variation.

I samarbete med institutionen för finska språket och litteraturen vid Helsingfors universitet har Forskningscentralen våren 2007 påbörjat ett språkpolitiskt handlingsprogram där man tar ställning till engelska språkets inverkan och vill stärka användningen av finska bl.a. på myndigheter, EU-organisationer och i den akademiska världen.

- Ulla Tiililä 2007: *Tekstit viraston työssä. Tutkimus etuuspäätösten kielestä ja konteksteista.* Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. (Doktorsavhandling om förvaltningens beslutstexter; disputation i februari 2007)
- Riitta Eronen 2007: *Uudissanat rötösherrasta salarakkaaseen.* Helsinki: Otava. (nyordsbok)

Forskningscentralen för de inhemska språken (Focis), Svenska avdelningen

Verksamheten inom språkvården 2006-2007, rapport till Nordiska språkmötet

Personal på språkvården

Personalen har under perioden bestått av Mikael Reuter (föreståndare), Eivor Sommardahl (ledande språkvårdare, myndigheternas svenska m.m.), Ylva Forsblom-Nyberg (allmän språkvård), Charlotta af Hällström-Reijonen (Finlandssvensk ordbok, nordiskt samarbete, från 1.1.2007), Minna Levälahti (allm. språkvård till 31.12.2006) Maria Lindh-Garreau (Språkörat), Leila Mattfolk (namnrådgivning), Alexander Paile (Svefix, till 31.12.2006), Jenny Sylvin (Språkörat), Pia Westerberg (Språkbruk, sekr. för språknämnden m.m.) och Monica Äikäs (språkgranskning, översättning).

Rådgivning

Under år 2006 besvarades knappa 1 700 samtal i språkvårdens telefonrådgivning. Många av samtalen omfattade ett flertal enskilda frågor. Antalet frågor som besvarades per brev, fax och e-post var ca 760. Telefonfrågorna har minskat radikalt under de senaste åren, men minskningen verkar nu ha planat ut. I stället har e-postfrågorna ökat något.

Språkbruk

Tidskriften Språkbruk utkom som vanligt med fyra nummer per år. Upplagan 2006 var 3 600 exemplar. Chefredaktör var Mikael Reuter och redaktionssekreterare var Pia Westerberg.

Kursverksamhet m.m.

De anställda medverkade vid ett stort antal kurser och seminarier ordnade av utomstående, bl.a. Folkpensionsanstalten. I många fall var avdelningens representanter också med om den allmänna kursplaneringen och svarade delvis för kursarrangemangen. Detta gäller speciellt seminariet *Mediespråk 2007* i januari i Vasa, det årligen återkommande svensk-finska översättarseminariet, Hugo Bergroth-sällskapets språkvårdsdag på Hanaholmen i maj samt en kurs om medicinskt språk vid Hangö sommaruniversitet i juni.

Språkvård för massmedierna

Projektet Språkörat utvidgades från de tio finlandssvenska lokal- och regionaltidningarna och Finska Notisbyrån till att omfatta även Rundradion. Projektet administreras av Focis och leds av en ledningsgrupp i vilken ingår representanter för massmedierna. Projektets språkutbildare svarade för innehållet i webbportalen Mediespråk. Focis medverkade även i den nya upplagan av Rundradions handbok *Röst och språk* som kom ut hösten 2006.

Språkvård för skolan

Eivor Sommardahl deltog aktivt i Utbildningsstyrelsens projekt Språkrum. Projektet gav bland annat ut en DVD-skiva kallad *Språkets magi*. Hon medverkade också med föreläsningar och redigeringshjälp i ett projekt för att skapa en språkstrategi för dagvården. Sommardahl höll också ett flertal föredrag och föreläsningar för rektorer, lärare och föräldrar.

Språkgranskning

Under år 2006 språkgranskades bland annat 17 läromedel från bl.a. Schildts och Söderströms förlag och Utbildningsstyrelsen.

Ordboks- och termarbete

Arbetet på en ny upplaga av Finlandssvensk ordbok fortsatte; den nya upplagan planeras utkomma våren 2008.

Register, webbplats

Språkvårdens databasprogram Språklådan uppdaterades dels med nytt material, dels genom att det tidigare materialet rensades och kompletterades med mer detaljerade uppgifter. Databasen innehåller inemot 30 500 poster. Målet är att en del av dessa skall kunna göras tillgängliga på webben. Hela Fociss webbplats har förnyats.

Svenska språknämnden i Finland

Svenska språknämnden i Finland består av prof. Marika Tandefelt (ordf.), lektor Sonja Vidjeskog (vice ordf.), lektor Pamela Granskog, chefredaktör Lars Hedman, prof. Marianne Nordman, lagstiftningsrådet Sten Palmgren och Mikael Reuter. Sekreterare var Pia Westerberg. Nämnden sammanträdde två gånger.

Namnvard

Under år 2006 besvarades sammanlagt 199 samtal eller brevfrågor om namn. Flertalet var telefonfrågor som kunde besvaras omgående. Skriftliga utlåtanden gavs om 33 ortnamn och ett varumärke. Det svenska namnskicket granskades på 5 blad av grundkartan.

En svensk version av Focis kommunnamnrekommendation utarbetades och publicerades i Språkbruk 4/2006.

Språkteknologi

Svenska avdelningen deltog i utvecklingen av språkgranskningsverktyget *Svefix*, som tagits fram av Lingsoft Ab i samarbete med svenska avdelningen. En ny version av programmet publicerades i början av 2007. Svefix såldes till flera storkunder.

Samarbete och representation

Svenska avdelningen har deltagit i och varit representerad i följande arbetsgrupper och organisationer: Nordens språkråd, EFNIL, Sverigefinska språknämnden, Språkvårdsgruppen i Sverige, de nordiska språknämndernas nätverk, de nordiska språknämndernas språkteknologiska samarbetsgrupp, redaktionen för Språk i Norden, Svenska litteratursällskapets språkvetenskapliga nämnd, Rundradions svenska språknämnd och Undervisningsministeriets arbetsgrupp för planering av språkundervisningen Kiepo, Statsrådets svenska språknämnd, Statsrådets utbildningsutskott, Medicinska språkgruppen, TSK:s banktermsgrupp, Fackterm, Helsingfors stads namnkommitté, Svenska datatermgruppen.

Mikael Reuter tilldelades i november 2006 riddartecknet av I klass av Kungliga svenska Nordstjärneorden.

Føroyska málnevndin

Kort virksomhedsrapport 2006-2007

Sprognævnet

Der er sket ændringer i sprognævnets sammensætning siden sidste sprogmøde. Zakaris Svabo Hansen, der var formand og repræsenterede Móðurmáslærarafelagið (Modersmåslærerforeningen), har trukket sig tilbage som medlem af sprognævnet, og i hans sted har Landsstyret valgt Erling Isholm. Sprognævnet har konstitueret sig på ny med Turið Sigurðardóttir, der repræsenterer Føroyamálsdeildin ved Fróðskaparsetur Føroya (Institut for Færøsk ved Færøernes Universitet) som formand og Erling Isholm som næstformand. De øvrige medlemmer er Ann Ellefsen, repr. Mentamálaráðið (Kulturdepartementet), og Heðin M. Klein, repr. Rithøvundafelag Føroya (Færøernes Forfatterforening) og Randi Jacobsen, repr. Blaðmannafelag Føroya (Færøernes Journalistforening). Sekretær er Marius Staksberg, der er eneste ansatte i sprognævnet. Hidtil i år har der været seks møder i sprognævnet.

Rådgivningen

Sprogrådgivningen er sprognævnets største arbejdsområde. I 2006 var antallet af registrerede spørgsmål (henvendelser) 656 mod 653 i 2005. Antallet af e-mailspørgsmål var 234 (35,7%) mod 213 (32,6%) året før, og har ligget ret stabilt på ca. en tredjedel af alle spørgsmål siden 2003: (18,7% 2002) 31,2% i 2003, 28,8% i 2004, 32,6% i 2005 og 35,7% i 2006. En væsentlig del af sprogrådgivningen er hjemmesiden med bl.a. ordlister, retskrivningsregler og ofte stillede spørgsmål. Hjemmesiden ajourføres selvfølgelig kontinuerlig.

En væsentlig del af spørgsmålene drejer sig om oversættelser fra andre sprog, særlig dansk og engelsk, til færøsk, deriblandt færøske afløserord for udenlandske. I den forbindelse har hjemmesiden en ordliste med forslag til nye færøske ord, der delvis er direkte resultat af sprogrådgivningen og delvis forslag, vi har fået udefra. Her er nogle eksempler på forslag til nye ord, der er kommet på listen hidtil i år:

all risks insurance = alváðatrygging
competitive identity = kappingarført eyðkenni
kemikalielovgivning = evnindalóggáva
kemikalium = evnindi
multi-hosted = marghýstur, fjølhýstur
numerologi = talspeki
overvågningskamera = vakmyndatól
rehabiliterer = endurmenna
rehabilitering = endurmenning
residenscenter = búdepil
residensvirksomhed = búvirksemi

Færøsk sprogpolitik

Arbejdet med en offentlig færøsk sprogpolitik er omsider kommet i gang. Kulturministeren har nedsat et sprogpolitisk udvalg – Málstevnunevndin – med ni medlemmer og fuldtidsansat sekretær. Udvalgets mål er at afslutte arbejdet allerede i år med en redegørelse. I den forbindelse var sprognævnet til møde med formanden og sekretæren i det sprogpolitiske udvalg. Sprognævnets anbefalinger på dette møde var bl.a., at sprognævnet bliver styrket resurse-mæssigt, og at det får normeringsopgaver med udgivelse af retskrivningsordbog (efter dansk forbillede). Andre konkrete rekommanda-

tioner var lovgivning om stednavne og et stednavneudvalg, samt en forstærket indsats på det sprogteknologiske område.

Marius Staksberg

Rapport från Island inför nätverksmötet i Uppsala 6 september 2007

Fra Íslensk málnefnds kontor, sprákröktsavdelingen i Árni Magnússon instituttet for islandske studier:

Det ble betydelige endringer i den islandske lovgivning fra 1. september 2006: Íslensk málstöð (Islandsk språksekretariat) ble en "sprákröktsavdeling" i det nye instituttet Stofnun Árna Magnússonar í íslenskum fræðum (Árni Magnússon instituttet for islandske studier). Sprákröktsavdelingen i det nye instituttet har stort sett samme rolle som Íslensk málstöð hadde for: arbeid for styrking og bevaring av islandsk språk, språklig rådgivning overfor almenheten, publisering av veiledninger om språk og språkbruk, bl.a. rettskrivningsordbøker, rådgivning vedr. terminologi, videreutvikling av terminologiske databaser m.m., og ettersom den nå er en avdeling i et forskningsinstitutt har sprákröktsavdelingen nå også fått en klar rolle innenfor forskning i språkplanlegging generelt.

Dessuten har sprákröktsavdelingen som oppgave å være Íslensk málnefnds kontor, hvilket innebærer å skaffe lokaler for spráknemndens møter, å skrive møtesrapporter, skaffe generell kontorservice og hjelp ved spráknemndens internasjonelle samarbeid.

På nettverksmötet 30.-31. august 2006 refererte vi fra islandsk side om den nye rettskrivningsordboken, Stafsetningarorðabókin (2006, red. Dóra Hafsteinsdóttir). Den ble siden en salgssuksess, hvilket antakelig kommer til å underlette finansieringen av videre utgaver på vegne av sprákröktsavdelingen. Den neste "store" publikasjon man planlegger, er en håndbok om språkbruk.

Det går ikke særlig bra med den terminologiske ordbanken, den har hatt forskjellige tekniske problemer.

Sprákrúksbanken til gjengjeld trives relativt bra, men man forbereder allikevel en ny database.

I perioden sept. 2006 – august 2007 fikk vi ca 2.300 spørsmål om språk og språkbruk, hvilket er litt mindre en kalenderåret 2005 (= 2.800). Denne utviklingen er muligens tilfeldig, men den kan også skyldes at vi nå har publisert rettskrivningsordboken, som gir svar til svært mange vanlige spørsmål fra almenheten, pluss at muligens er det slik at stadig flere bruker sprákrúksbanken istf. å ta kontakt med sprákröktsavdelingen på tradisjonell måte. Antall sprákspørsmål per e-post stiger stadig, men det blir hele tiden færre telefonsamtal.

Personale: Ari Páll Kristinsson er forskningsdosent og sjef for avdelingen. Han hadde forskningsorlov jan-mars 2007 (+sept-nov 2007). Ágústa Þorbergsdóttir jobbet i sprákröktsavdelingen heltid inntil mars 2007, men fra mars 2007 ble det til 50% av arbeidstiden. Hun tar hand om de terminologiske oppgavene hos oss. Jóhannes Bjarni Sigtryggsson ble ansatt mot slutten av august 2006. Han jobber med språklig rådgivning og tar hand om sprákrúksbanken, blandt andre oppgaver. Fra begynnelsen av år 2007 har han vært referent på spráknemndens møter. Kári Kaaber jobber også i samme lokale, med stort sett samme oppgaver, når det gjelder sprákrådgivning, som han hadde i det tidligere språksekretariatet, men nå hører han formelt under instituttets administrasjonsavdeling.

Från Íslensk málnefnd:

Den första Íslensk málnefnd enligt den nya lagen tillträdde i november 2006 och höll sitt första möte i december med 15 representanter.

De två representanter som utsetts direkt av kulturministern är enligt lagen ordförande och vice-ordförande. Dessa blev ordbokschef professor Guðrún Kvaran och författaren Þórarinn Eldjárn.

Andra som blev valda till styrelsen på det första mötet: Sigurður Konráðsson (Lärarhögskolan) och Steinunn Stefánsdóttir (Journalistförbundet) samt Haraldur Bernhardsson (Islands universitets filosofiska fakulteter).

Styrelsemöten har hållits varje månad sedan december. Bland förra års projekt som styrelsen tänker fortsätta med märks:

- Språkvårdskonferens i samband med isländskans dag, 16 november.
- Priser för firmanamn och reklamtexter .
- Litteraturkonferens för unga läsare.
- Fortsatta förberedelser för en konkurrens om nybildningar av ord.

Det planerade arbetet med en isländsk handordbok har enligt förslag efter föregående strukturändringar överförts till Árni Magnússon institutets språkvårdsavdelning.

En huvudpunkt i språknämndens arbete är att stå vakt om isländskans ställning i ett allt mer internationaliserat samhälle där engelskan mer och mer blir ett norm. Detta har varit en självklar utgångspunkt i samband med nämndens arbete för myndigheterna med ett förslag till en officiell isländsk språkpolitik som hittills lyst med sin frånvaro. Där har språknämnden lagt vissa linjer och sedan tillförordnat arbetsgrupper ute i samhället som skall redogöra för sina synpunkter på årets språkvårdskonferens i november.

Språknämnden har dessutom antagit ett program för sitt arbete inom mandatperioden 2006-2010 där följande punkter får anses bland de viktigaste:

- Att isländskan får lagfästad status som officiellt språk på Island.
- Att det isländska teckenspråkets ställning säkras enligt lag.
- Att modermålsundervisningen stärks i hela skolsystemet.
- Att undervisning i isländska för invandrare ökas.
- Att verka för isländskans ställning i språkteknologiskt sammanhang.
- Att språkrådgivning och fortbildningskurser utökas.
- Att isländskans akademiska ställning skall främjas.

RAPPORT FRA SPRÅKRÅDET I NORGE

2007 er det første året den nye organisasjonen fungerer i full bredde. Det er også et spennende språkpolitisk år, fordi Kulturdepartementet vil legge fram en stortingsmelding om norsk språk.

Fagrådene

Språkrådet har opprettet fire fagråd som begynte å fungere våren 2007 – fagråd for samfunn og høyere utdanning, skole og offentlig forvaltning, normering og språkbobservasjon, terminologi og fagspråk. Hvert råd har seks medlemmer utenfra, den syvende kommer fra sekretariatet og skal også være sekretær for rådet og bindeledd til sekretariatet. Fagrådene skal ikke være organ for saksbehandling, men skal fungere som forum for strategiske drøftinger på sitt saksområde. Det er utarbeidet retningslinjer for arbeidet i fagrådene og for samarbeidet med sekretariatet.

Sekretariatet – nye stillinger

Det er opprettet en ny stilling som informasjonssjef og to nye stillinger knyttet til språk-tjenesten for statsorgan. Fra september/oktober er de nye medarbeiderne på plass. I løpet av året har sekretariatet fått på plass en fagkoordinator og fire fagrådssekretærer. 1. august ble det ansatt ny administrasjonssjef.

Rådgivings- og informasjonsarbeid

Den språklige rådgivningen er en viktig publikumstjeneste, ikke minst når det gjelder e-postrådgivningen. I 2006 ble det svart på i gjennomsnitt ca.75 e-poster med språkspørsmål i uka, i sum om lag 3800, en liten økning fra året før. Tallet på telefoner med språkspørsmål var i snitt vel 60 i uka eller 3200 i året, det samlede tallet på spørsmål lå altså på rundt 7000. For å bedre tilbudet til publikum og på samme tid effektivisere arbeidet i sekretariatet startet Språkrådet i 2006 forberedelsen av opprettelsen av en spørsmålsdatabase som kan nytte tidligere avgitte svar. Det satses på at en første versjon av databasen skal være klar i løpet av 2007.

I 2006 besøkte 1 250 000 nettsidene, mot 690 000 året før. De 1 250 000 besøkene fordeler seg på 520 000 brukere. Året før var tallet på brukere 340 000. Det var altså en klar økning i bruken av nettsidene.

En viktig oppgave for Språkrådet er å informere om rettskrivingen og sørge for at den kommer inn i ordbøker og ordlister. Språkrådet hadde i 2006 fire skoleordlister med ny rettskriving fra 2005 til godkjenning og medvirket til den 4. utgaven av *Nynorskordboka*, som kom høsten 2006 med ajourført rettskriving og en del nyord. I samarbeid med Universitetet i Oslo er det i år tatt initiativ til at rettskrivingsordlistene for bokmål og nynorsk som er knyttet til nettversjonene av *Bokmålsordboka* og *Nynorskordboka*, blir fullt oppdatert. Disse to ordbøkene har daglig over 40 000 oppslag og er en viktig tjeneste for det norske språk-samfunnet. Når ordlistene er ajourført, kan de også tilbys programvareutviklere.

Språkrådet har inngått samarbeid med Likestillings- og diskrimineringsombudet, som ”skal bekjempe diskriminering og fremme likestilling uavhengig av blant annet kjønn, etnisitet, funksjonshemming, språk, religion, seksuell orientering og alder”. Samarbeidet skal føre fram til materiale med språklig veiledning på de områdene ombudet har ansvaret for. Språkrådet har også hatt kontakt med Arbeids- og inkluderingsdepartementet om lignende spørsmål.

Språktjenesten for statsorgan

Det er nå knyttet fem stillinger til Språktjenesten som skal fremme bruk av et klarere og bedre språk i staten og dessuten arbeide for en jevnere fordeling av bokmål og nynorsk. Sentrale arbeidsoppgaver er kurs, rådgiving og utarbeidelse av rettleidningsmateriell. I en viss utstrekning kan en også påta seg språkvask og oversettelse av særlig viktige dokumenter fra bokmål til nynorsk. Språktjenesten ble offisielt lansert på en konferanse i regjeringskvartalet i Oslo i september 2006 som ble åpnet av kulturminister Trond Giske. Siden lanserings-konferansen har språktjenesten vurdert flere statlige nettsteder og hatt oppfølgingsmøter med informasjonsmedarbeidere. I tillegg til slike møter har statsorganene fått skriftlig tilbake-melding i form av statusrapporter om språkbruken på nettstedene. I desember 2006 avholdt språktjenesten sertifiseringstester for språkkonsulenter i bokmål og nynorsk. Interessen var svært stor, og begge testene ble raskt fulltegnet. Dessverre var det svært få som bestod testen. Det er planer om å arrangere nye tester, flere står på venteliste.

Tilsynsarbeid

Språkrådet har siden 1994 hatt ansvar for å føre tilsyn med oppfølging av lov om målbruk i offentlig tjeneste når det gjelder statsorgan under departementsnivå. 122 av 156 statsorgan leverte rapport siste året. Resultatene viser at en stor del av statsorganene ikke følger reglene om bruk av nynorsk og bokmål, bl.a. på nettsidene. 100 statsorgan har levert planer for hvordan de vil fylle kravene i målloven.

Stedsnavntjenesten

De regionale stedsnavntjenestene gav i 2006 tilråding om skrivemåten av omkring 5000 stedsnavn etter lov om stedsnavn. Stedsnavnloven ble endret med virkning fra 1. august 2006. Loven er det siste tiltaket i en rekke forskrifter og regler for navn som går tilbake til 1800-tallet. Formålet med navneloven er å ta vare på navnene, som de kulturminnene de er. Tjenesten har sitt eget nettsted: www.stadnamn.org eller www.stedsnavn.org.

Terminologi og fagspråk

Språkrådet har som norsk partner i den nordiske terminologisammenslutningen Nordterm hatt formannskapet fra 2005 til 2007. Språkrådet har sammen med Norges handelshøgskole (NHH) og Universitetet i Bergen arrangert Nordterm-konferansen som ble holdt i Bergen i juni i år. Hovedtemaet var "Kunnskap og fagkommunikasjon", og det var omkring 150 deltakere. Videre har Språkrådet gitt ut konferanserapporten "Kan terminologi på norsk bidra til økonomisk lønnsomhet?" i nr. 18/2006 av instituttserien *Synaps* fra NHH.

Skole og undervisning

Språkrådet har avgitt høringsuttalelser om forslag til nye læreplaner. Ellers blir Språkrådet trukket inn i flere sammenhenger der spørsmål som gjelder språklige rettigheter i skolen blir drøftet, bl.a. har vi faste plasser i to faglige forum.

Diverse konferanser

- Språkrådet holdt i 2006 to seminarer for film- og fjernsynstekstere i samarbeid med tekstepgruppa Olaug.
- **Det ble holdt en lanseringskonferanse for fagrådsarbeidet i februar 2007**
- **31. mai arrangerte Språkrådet seminaret: Godt nok?** Et seminar om kvalitetssikring av språket i fagbøker og om samarbeidet mellom forlag og språkkonsulent i en ny tid.
- I mai i år arrangerte Språkrådet, Nordisk forening for leksikografi og Stofnun Árna Magnússonar í íslenskum fræðum den 9. konferansen om leksikografi i Norden. Konferansen ble holdt i Akureyri på Island og samlet over hundre deltakere.

- ”Språkdagen” skal arrangeres 15. november i år og blir en årlig konferanse om norsk språk. De fire fagrådene skal planlegge arrangementet etter tur, og først ut er fagrådet for samfunn og høyere utdanning, som nå arbeider med høstens opplegg. Et hovedtema blir framtiden for norsk som bruksspråk i den akademiske verden og i næringslivet. Dette er emner som er blitt stadig mer aktuelle som følge av den økonomiske globaliseringen og internasjonaliseringen av universitetspolitikken særlig det siste tiåret.

Tidsskrift

Språknytt kom med fire nummer i 2006, og i 2007 er det hittil kommet to. Alle årgangene fra og med 1995 ligger på nettsidene. Fra eldre nummer (1973-1994) ligger det bare enkelte artikler her. Statsspråk hadde bare ett nummer i 2006, men i 2007 er det allerede kommet med tre nummer. Hele eller deler av dette tidsskriftet vil bli lagt ut på nettsidene. Språkrådet har en språkspalte i bladet Norsklæreren.

Grafisk profil

Det siste året har det vært arbeidet med en grafisk profil for Språkrådet. Den vil bli lansert senere i høst.

Norsk språkbank

Språkrådet har sammen med universitetene i Oslo, Bergen og Trondheim kjøpt aktiva fra Nordisk Språkteknologi Holding AS Konkursbu (Voss). IBM har medvirket med immaterielle rettigheter til disse aktiva. Avtalen stadfester at partene ønsker å sikre språkressursene som NST utviklet for å opprette Norsk språkbank. Universitetet i Bergen forvalter materialet, som også skal gjøres tilgjengelig for forskning og utvikling.

Språkpriser

- Språkrådet skal heretter hvert år dele ut en pris (Norsk språkpris) for utmerket bruk av norsk i sakprosa. Utdelingen vil bli foretatt på Språkdagen. Prisen kan gis for et enkeltverk eller en produksjon fra de siste fem åra og kan gå til en person eller en gruppe (institusjon, bedrift, organisasjon). Kandidater til prisen kan komme fra næringsliv, forskning, undervisning, forvaltning, presse og etermedier, teknologi og kulturliv.
- Språkrådet deler også årlig ut diplomer for godt navnevelt. I 2006 ble den delt ut til tre firmaer i Bergen. Diplomutdelinga er et ledd i arbeidet mot unødvendig bruk av engelsk i norsk og skal være en oppmuntring til bedrifter som har valgt gode norske navn på virksomheten.
- Som i tidligere år støttet Språkrådet i 2006 utdelingen av Rosings språkpris (et samarbeid med Den Norske Dataforening).

Mastergradsstipend

Språkrådet delte i 2006 ut fire stipend til studenter som skriver mastergradsoppgave om bruk av engelsk i Norge eller påvirkning fra engelsk på norsk. Hvert stipend var på 20 000 kroner. De studentene som fikk stipend, skriver om holdninger til bruk av engelsk i reklame rettet mot norske forbrukere, om bruk av engelske ord i rollespill, om hvordan norske flyteknikere nytter engelske fagtermer, og om årsaker til særskriving av sammensatte ord.

Nordisk og internasjonalt samarbeid

Språkrådet er representert i styret og arbeidsutvalget for Nordens språkråd ved direktøren. Han er også med som observatør i EFNIL. Språkrådet er med i redaksjonen av Språk i Norden og har en representant i den nordiske Språkteknologigruppa. For nettverket for de nordiske språknemndene

blir flere oppgaver ivaretatt av den nordiske sekretæren, som økonomi, vedlikehold av nettsidene og det praktiske arbeidet med årsskriftet Språk i Norden og andre nordiske skrifter og rapporter.

Virksomhetsrapport / Samisk språknemnd

Bakgrunn

Samisk språknemnd ble stiftet i 1971 under den VII samiske konferansen. Samisk språknemnd fungerte administrativt under Nordisk Same Råd frem til 31.12.1996, og sekretariatet var samordnet med Nordisk Samisk Institutt.

Sametingene i Norge, Finland og Sverige gjorde i 1997 en samarbeidsavtale om samisk språkarbeid. Sommeren 2000 begynte den administrative lederen for Samisk Språknemnd sitt virke. Året 2002 ble Samisk Språknemnd administrativt underlagt Samisk Parlamentarisk Råd. Sametingene i Norge, Finland og Sverige finansierer virksomheten til Samisk Språknemnd. Administrasjonen er samlokalisert med Sametinget i Kautokeino.

Samisk språknemnds vedtekter:

Samisk språknemnds vedtekter er vedtatt på Samisk parlamentarisk råds møte 18.05.04, Sak 008/04 i Kárášjohka-Karasjok.

§ 1 Samisk språknemnd er Samisk parlamentarisk råds språkorgan og er det samiske folkets vedtaksorgan i felles samiske språkspørsmål. Samisk språknemnds formål er å ivareta og utvikle den kulturarv som knyttes til det samiske språket, og slik fungere som et fag- og sakkyndig organ, samordne og tilpasse oppgaver ved bruk og røkt av samisk språk, drive formidling mellom nasjonale samiske språkorganer og koordinere samisk språkarbeid. I tillegg er Samisk språknemnds formål å få det samiske språkets formelle posisjon på samme nivå i hele det samiske området.

§ 2 Samisk språknemnds oppgave er å fremme virksomhet til gagn for alle språkgruppene som omfattes av det samiske språk. Slik virksomhet innbefatter bla. det å:
bevare og utvikle samisk språk,
besørge felles terminologi- og normeringsarbeid,
holde kontakt med andre institusjoner i Sápmi og internasjonalt,

§ 3 Samiske språkbestemmelser i § 1 og 2 gjelder alle samiske språkgrupper og spesielt skriftspråkene.

§ 4 Samisk språknemnd består av 12 medlemmer og skal representere samiske språkgrupper på svensk, finsk, norsk og russisk side av det samiske området. Medlemmene oppnevnes for fire år av gangen. Sametingene og sameforeningene i Russland, foreslår fra hvert land tre (3) medlemmer med varamedlemmer, som representerer ulike språkgrupper. Nemndas medlemmer oppnevnes av Samisk parlamentarisk råd.

§ 5 Disse vedtektene kan endres av Samisk parlamentarisk råd.

Samisk språknemnd arbeidsplan

Samisk språknemnd vedtok i 2004 arbeidsplan for perioden 2004-2006. Videre er det laget en ny arbeidsplan for perioden 2007-2009. Begge planene er utarbeidet etter de nye reglene, og gjelder for alle samiske språk og spesielt de 7 samiske skriftspråkene.

Det er tre deler i planen, nemlig: 1) Termarbeid, 2) Bevaring og utvikling av samisk språk, og 3) Samarbeid mellom Samisk Språknemnd og Sametingenes språkorganer. Kort om virksomhetsplanen:

1) Termarbeid

Språknemnda skal organisere samisk terminologiarbeid og normeringsarbeid.

I den forbindelse har Samisk språknemnd støttet bl.a. sørsamiske ordbokprosjekter, enaresamisk stedsnavnsbok, ordbok og språkdagbok, kildinsamisk lærebok, skoltesamisk eventyrbok. Andre oppgaver som Språknemnda har jobbet med er å oversette termer til finsk og svensk som etter hvert er blitt publisert på orddatabasen www.risten.no. SSN har videre arbeidet med oversetting av Nordterms nettside til Nordsamisk, oversettelse av ord og termer til nordsamisk for Islands orddatabank, samlet inn administrative termer, bidratt med oversetting av termer til nordisk møteordlister og oversatt Nordterms Terminologiens terminologi til nordsamisk.

Videre har samisk språknemnd etablert termgrupper for sør-, lule- og nordsamiske språkgrupper. Disse gruppene skal bidra til at termlister blir sett med nordiske øyne, for å kvalitetssikre ord og termer i de forskjellige listene. Samisk språknemnd har også opprettet et egen gruppe i enaresamisk som skal vurdere enaresamiske ord og termer. Enaresamisk snakkes bare i Finland og samarbeider derfor ikke med andre nordiske land.

Nylig har samisk språknemnd opprettet et forum på Internet for samiske fagarbeidere og språkinteresserte, der men kan diskutere forskjellige språkspørsmål via Internet.

2) Bevaring og utvikling av samisk språk

Samisk språknemnd ser det som viktig å støtte normeringsarbeid over landegrensene, og har derfor bidratt med økonomisk støtte til normeringsmøter. Under Sametingets prosjekt med det samiske korrekturprogrammet Divvun.no har det vært behov for noen normeringer i nordsamisk, men også sørsamisk, enaresamisk og lulesamisk seksjon har hatt normeringsmøter. Dessuten skal Samisk språknemnd arrangere terminologiutviklingskurs høsten 2007 på nord- og sørsamisk. SSN har gitt økonomisk støtte til OOSMO, Sameforeningen i Lujávri, for å holde kurs i kildinsamisk.

Våren 2007 arrangerte samisk språknemnd et språkseminar i Enare i Finland, der bl.a. samisk språkløv, språkforskning og minoritetsspråk i Europa var i sentrum.

Arbeidet med egen nettside er i gang, og meningen er at den skal publiseres i løpet av høsten 2007. Samisk språknemnd har bevilget støtte til innsamling av kildin- og skoltesamisk duodjiord. I prosjektet deltar kildinsamer og skoltesamer fra Russland og skoltesamer fra Finland. Samisk språknemnd har også støttet skoltesamisk grammatikkbok i Finland.

3) Samarbeid mellom Samisk Språknemnd og Sametingenes språkorganer

Etter vedtektene skal SSN holde kontakt med diverse institusjoner i Sápmi og internasjonalt. Termgruppene i sør-, lule- og nordsamisk er også et samarbeid med Sametingene.

Samisk språknemnds administrasjon og sametingenes språkarbeidere har hatt to felles møter. Det meste av kommunikasjonen foregår via telefon og e-post. Administrasjonssjefen er med i Nordterms styringsgruppe. Samisk språknemnds leder er medlem i Nordisk språkråd og de har møter 3 ganger i året. Det siste store arbeidet deres er deklarasjon om nordisk språkpolitikk. Samisk språknemnd har også hatt representanter i det nordiske språkteknologisamarbeidet. Samisk språknemnd har vært representert på EBLUL-symposiene.

Språkrådet i Sverige. Kort verksamhetsrapport 2006/2007

Hannele Ennab och Birgitta Lindgren

Perioden är den första i Språkrådets historia. Den 1 juli 2006 överfördes den verksamhet som bedrivits av Svenska språknämnden och Sverigefinska språknämnden samt av Regeringskansliets klarspråksgrupp till en enhet kallad *Språkrådet*. Dessutom fick rådet uppdraget att ansvara för språkvården av romani och teckenspråk samt att följa utvecklingen för alla språk i Sverige. Även ansvaret för Lexin, lexikon för invandare, överfördes dit. Språkrådet utgör språkvårdsavdelningen inom myndigheten *Institutet för språk och folkminnen*, som förutom språkvård även arbetar med dialekter, namn och folkminnen.

Under våren 2007 upplöstes formellt Svenska språknämnden och Sverigefinska språknämnden. Ett stort seminarium om Svenska språknämndens historia och språkvårdens framtid hölls den 11 april.

Personal

Den fasta personalen i Språkrådet utgörs nu av 13 heltidsanställda och 4 deltidanställda språkvetare samt 2 administrativa medarbetare, varav 1 på deltid. Därutöver har ett antal personer i varierande utsträckning arbetat som timanställda eller i projekt. Avdelningschef är Olle Josephson. Den språkvetenskapliga personalen fördelar sig på följande sätt:

Svenska: 6 personer (inkl. avdelningschefen)

Finska: 3 personer på heltid, 1 på halvtid

Klarspråksarbete: 2 personer på heltid

Teckenspråk: 2 personer på halvtid fr.o.m. våren 2007

Romani: 2 personer på halvtid fr.o.m. sommaren 2007

Ordboksprojektet *Lexin*: 1 person på heltid fr.o.m. våren 2007

Referensgrupper

Referensgrupper för finska, klarspråk och romani har utsetts.

Rådgivning

Besvarade språkfrågor under 2006/2007:

Svenska: Ca 4 800 telefonfrågor och ca 4 500 skriftliga frågor (nästan alla per e-post). Det innebär en minskning på ca 20 % jämfört med samma period föregående år. Till detta kan läggas de ca 112 000 sökningar som gjordes under perioden juli 2006–juni 2007 i Språkrådets externa databas *Frågelådan*, varav ca 44 % fick träff. Under andra halvåret 2006 sågs en stagnation i sökningarna, men siffrorna pekar åter uppåt för första halvåret 2007. Frågor som gäller *klarspråk* ingår i den allmänna svenska rådgivningen.

Finska: Ca 1 200 frågor, 90 % per telefon, 10 % per e-post. Det innebär en liten minskning. En extern databas, *Frågelådan*, öppnades för allmänheten i februari 2007. I slutet av perioden hade ca 600 externa sökningar gjorts.

Teckenspråk och *romani* befinner sig i uppbyggnadsskede. Båda har telefontid en förmiddag i veckan.

Terminologiskt arbete

- Granskning av den svenska korpusen för tolkordlistor för Tolks- och översättarinstitutet vid Stockholms universitet.
- Granskning av sverigefinska termer i *Stora svensk-finska ordboken*.

Utgivning

Tidskrifter

- *Språkvård* lades ned 2007. Sista numret, 2007/2 kom ut i juni. Upplagan var drygt 6 000. I stället utkommer en ny tidning, *Språktidningen*, där Språkrådets personal skall medverka, främst med spalten Frågor och svar samt krönika. Tidningen kommer med sex nummer om året.
- *Kieliviesti* har utkommit med fyra nummer och har en upplaga om ca 600 exemplar.
- *Klarspråk. Bulletin från Språkrådet* har utkommit med fyra nummer i en upplaga om ca 4 000 exemplar.

Övriga skrifter

- Anna-Malin Karlsson: *En arbetsdag i skriftsamhället*. 2006
- *Språk och skrift i Europa*. Ny utgåva 2006
- *Nämnd, ingen glömd*. En historik över Svenska språknämnden. 2007.

Pågående bokprojekt

- *Lexin*. Svenska-romani/arli. Utkommer september 2007.
- *Jämställt språk*. Råd om könsneutralt språkbruk. Manus beräknas vara klart under slutet av 2007.
- *Andraspråkshandboken*. Utkommer våren 2008.
- *Mer än ett språk*. Utkommer 2007.
- *Språk och datorer*. Under arbete. Utkommer våren 2008.
- *Svenska skrivregler*. Ny reviderad upplaga. Utkommer sommaren 2008.
- *Språktest*. Planerad.
- *Språkpolitik*. Planerad

Webbplatsen

Nya webbplatsen *språkrådet.se* lades ut i början av 2007. Finskspråkiga sidor finns. Webbplatsen uppdateras så gott som dagligen med notiser om aktualiteter. Andra ofta uppdaterade avdelningar är Frågelådan, Veckans språkråd, Språktips, Månadens ord samt insändarsidorna med allmänhetens nyord och egenpåhittade ord.

Egna projekt

Nyord. Excerpting av nyord har fortsatt som tidigare: ett tiotal utomstående excerptister har deltagit på ideell grund och via ett formulär på webben har flera hundra iakttagelser av nya och "egna" ord skickats in. Merparten av dem har publicerats på webbplatsen.

Lexin. Sedan den 1 januari utges Lexin av Språkrådet. Lexin är en serie ordböcker som vänder sig främst till invandrare med utomnordiskt modersmål. Ordböckerna finns i dag i ett tjugotal olika språk.

Omvärldsanalys. Språkrådet har ett särskilt uppdrag av regeringen att redovisa förändringar och utvecklingstendenser i samhället som har betydelse för svenskan, minoritetsspråken och svenskt teckenspråk.

Romani. Språkrådet har ett särskilt regeringsuppdrag att utreda hur villkoren för romani chib kan förbättras i Sverige.

Föredrag, deltagande på konferenser m.m.

Språkrådets medarbetare har hållit föredrag, kurser och föreläsningar vid olika tillfällen. De har bl.a. medverkat i medierna i studio eller via telefon och deltagit i ett antal språkvetenskapliga konferenser samt mottagit studiebesök och gäster.

Språkrådet presenterade sig den 7 december, årsdagen för riksdagens språkpolitiska beslut, med öppet hus för närmare 150 gäster.

Finska avdelningen ordnade den 23 mars ett språkvårdsseminarium om sverigefinska, nyord och aktuella språkfrågor. På Teckensspråkets dag den 14 maj i år hade Språkrådet en mottagning där språkvårdarna i teckenspråk presenterade sig och sitt arbete.

Paula Ehrnebo har disputerat med avhandlingen *Heter Vägverket Tielaitos eller Tievirasto på finska? Benämningar på svenska samhällsfenomen i sverigefinska tidningar.*

Språkteknologi

Språkrådet har arrangerat ett nordiskt seminarium om språkteknologisk infrastruktur i Norden i Göteborg 26/10 2006 och publicerat en rapport från det, bidragit till Vetenskapsrådets rapport "Svensk språkteknologi - existerande forskningsinfrastruktur och framtida behov", deltagit i ansökan och arbetet med projektet "En infrastruktur för svensk språkteknologi" med stöd från Vetenskapsrådet och planerat en antologi om språk och teknik, som ska sammanställas och redigeras under hösten 2007. Den planeras bli klar under våren 08. Dessutom har Språkrådet ansvarat för innehållet på webbplatsen Språkteknologi.se.

Nordiskt och europeiskt samarbete

Språkrådet är sammankallande inom nätverket för språknämnder i Norden och ingår i redaktionen för de nordiska språknämndernas årsbok *Språk i Norden*. Språkrådets chef ingår i Nordiska Ministerrådets ledningsgrupp för språkfrågor, *Nordens språkråd*.

Språkrådets medarbetare har deltagit i det nordiska språkmötet samt nätverksmötet på Island 29/8–3/9 och i den nordiska konferensen om klarspråksarbete i Köpenhamn 15–17/11.

Språkrådet stod för de praktiska arrangemangen vid ett nordiskt arbetsseminarium om databaser och språkrådgivning, som var avsedd för nämndernas personal och som ägde rum 23–24 april i Stockholm.

Språkrådet ingår i samarbetsnätverket EFNIL; fram till den 21 november 2006 ingick Språkrådets chef också i styrelsen.

Språkrådets medarbetare har deltagit flera europeiska konferenser, bl.a. lett seminarier om nutida svenska för svenska lektorer utomlands vid möten i Paris och Philadelphia.